

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๗๐๗๙/ ๑๕๖๙

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดระยอง
ถนนสุขุมวิท อำเภอเมืองระยอง รย ๒๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ดำเนินการจัดทำประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗

ในการนี้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดระยอง ขอส่งสำเนาประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดเผยแพร่ให้ผู้เรียน และประชาชนทั่วไปสามารถนำผลการเรียนมาสะสมเทียบโอน หรือใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการศึกษา รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสกสรรค์ รัตน์จินดาบุษ)

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดระยอง

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดระยอง

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ (กศ.ขั้นพื้นฐาน)

โทร. ๐๓๘-๖๑๗๓๑๗ ต่อ ๓๑๓

โทรสาร ๐๓๘-๖๑๓๖๖๒

E-mail : nfeeast_eastoc@dei.ac.th

“เรียนดี มีความสุข”

ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้
เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๖๗

อนุสนธิ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ และ ข้อ ๙ (๓) กำหนดให้หน่วยงาน แต่ละระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตในระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอน และใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิ การศึกษาต่อ และการทำงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมติคณะกรรมการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครั้งที่ ๕๘๖/๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๖๗ ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนที่ได้มาจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ หรือการศึกษาตามอัธยาศัยหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้มาจากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล หรือสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงจังในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพที่ได้รับการประเมินให้เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ให้สามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

“การศึกษา ...

“การศึกษาในระบบ” หมายความว่า การศึกษา วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม และให้หมายรวมถึงการศึกษาต่อเนื่องด้วย

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

“การศึกษาต่อเนื่อง” หมายความว่า เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบ ที่เป็นหลักสูตรระยะสั้น การจัดการศึกษาสายอาชีพ กลุ่มสนใจที่จัดตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ ทักษะชีวิต การพัฒนาสังคมและชุมชน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

“ผลการเรียน” หมายความว่า ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรม และลักษณะบุคคลหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้จากการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนน ตัวเลข ตัวอักษร คำ หรือแต่มีระดับคะแนนที่สามารถนำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา หรือการประกอบอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด หรือตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“การเทียบโอน” หมายความว่า การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิต ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การโอนผลการเรียน โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับศึกษา โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้มาเทียบระดับการศึกษาเพื่อให้ได้ระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบของสถานศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“ผู้เรียน” หมายความว่า ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า การศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกิดขึ้นจากการสะสมหน่วยกิตของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“สถานศึกษา”

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อ ๕ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อขับเคลื่อน กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และเชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตกลางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามประกาศนี้ และที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ องค์กรประกอบของคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

๕.๒ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการดังนี้

(๑) ขับเคลื่อน กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตของสถานศึกษา ประสานงานกับธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตกลาง ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนดไว้ในประกาศที่เกี่ยวข้อง

(๒) รับคำร้องและพิจารณาให้ความเห็นชอบสถานศึกษาที่มีความประสงค์จะขอขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ก่อนแจ้งไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อดำเนินการรับรองและขึ้นทะเบียนสถานศึกษาดังกล่าวให้เป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) เสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็นต่อสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ในการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ที่เป็นไปตามประกาศฉบับนี้และที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ องค์กรประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

๕.๓ สถานศึกษาที่มีความประสงค์จะขอขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนแจ้งไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อดำเนินการรับรองและขึ้นทะเบียนสถานศึกษาดังกล่าวให้เป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์...

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการสะสมหน่วยกิตจากผลการเรียนและผลลัพ์การเรียนรู้
ในธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
มีดังนี้

๖.๑ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาได้มากกว่าหนึ่งแห่ง

๖.๒ การสะสมหน่วยกิตจากผลการเรียน และผลลัพ์การเรียนรู้ สถานศึกษา
ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด หรือตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตให้
ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือ
รายวิชา หรือวิชาที่เป็นไปตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา
ให้สถานศึกษานำบันทึกผลการเรียนตามคะแนนตัวเลข ตัวอักษร คำ หรือแต่้ระดับคะแนนที่ได้

๗.๒ กรณีที่ผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนผลการเรียนที่ได้มาจากการศึกษา
ในระบบ การศึกษานอกระบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ หรือการศึกษาตามอัธยาศัยหรือผลลัพ์
การเรียนรู้ที่ได้มาจากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล
หรือสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในทำงานระหว่างการศึกษา
หรือการประกอบอาชีพที่ได้รับการประเมินให้เป็นผลลัพ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ให้สถานศึกษา
บันทึกผลการเรียน โดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษร หรือแต่้ระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่
เพื่อวัดระดับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่้ระดับคะแนนที่ประเมินได้
โดยให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนและบันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๘ การขอจบการศึกษาของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามระเบียบและแนวปฏิบัติการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือหลักสูตรที่ใช้
ในการจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

ข้อ ๙ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ
นอกเหนือจากที่กำหนดในประกาศนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ถือคำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธนากร ตอนเหนือ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้